

Uitvraag van de Minister van Economische Zaken, van 1 december 2025, kenmerk DGBI-TOP / 102661100, houdende de oproep om belangstelling kenbaar te maken voor deelname aan een *IPCEI Advanced Semiconductor Technologies*

1. Oproep voor voorstellen

Dit is een oproep om uw belangstelling te tonen om mee te doen aan een potentieel Europees *IPCEI* (*Important Project of Common European Interest*, ofwel Belangrijk Project van Gemeenschappelijk Europees Belang) op het gebied van geavanceerde halfgeleidertechnologieën. Met deze oproep inventariseer ik welke belangstelling er bij bedrijven in Nederland is voor eventuele deelname aan een *IPCEI Advanced Semiconductor Technologies (IPCEI-AST)*. Ik benadruk dat dit slechts een inventarisatie is en niet een oproep om subsidieaanvragen voor concrete projecten op het gebied van halfgeleiders in te dienen. Aan deze inventarisatie kunnen geen rechten worden ontleend. Ik zal aan de hand van deze vrijblijvende inventarisatie geen besluiten nemen die gericht zijn op rechtsgevolg.

1.1 Wat is een IPCEI?

Een IPCEI is een geïntegreerd Europees project dat bestaat uit meerdere nationale projecten van bedrijven en/of onderzoeksinstituten uit diverse EU-lidstaten die complementair zijn aan elkaar, synergie hebben, aantoonbaar bijdragen aan de doelen van de EU en die noodzakelijk zijn om het doel van de IPCEI te bereiken. Wil een IPCEI-project kunnen slagen, dan gaat het dus niet alleen om de projecten die zich in Nederland aanmelden, maar zeker ook om het samenhangende geheel aan projecten uit andere lidstaten van de Europese Unie. Het IPCEI-project moet concreet, duidelijk en aanwijsbaar bijdragen tot één of meer Uniedoelstellingen en moet een aanzienlijk effect hebben op het concurrentievermogen van de Unie, op duurzame groei, op het aangaan van maatschappelijke uitdagingen of waardecreatie in de hele Unie.

De Europese Commissie kan lidstaten, mits wordt voldaan aan de criteria uit de IPCEI-mededeling van de Europese Commissie, toestemming geven om meer steun te verlenen aan deze (directe) projecten dan onder de gebruikelijke staatssteunkaders, waardoor grote, grensoverschrijdende innovaties en infrastructuurontwikkelingen mogelijk worden.¹ Het steunbedrag kan dan tot en met de pre-commerciële, 'eerste industriële toepassing'-fase, tot maximaal 100% van de onrendabele top gaan.²

1.2 Aanleiding

- Op 27 november 2024 hebben 15 Europese lidstaten zich binnen de Joint European Forum for IPCEI verbonden aan het ontwerpen van een potentiële *IPCEI Advanced Semiconductor Technologies*. Hierin wordt de intentie uitgesproken om 'gezamenlijk op te trekken om een nieuw Europees ecosysteem van zeer innovatieve toepassingen op het gebied van halfgeleidertechnologie te creëren dat tegemoetkomt aan de meest strategische vereisten van de industriële sectoren in de EU en zo het concurrentievermogen en de veerkracht van de EU te vergroten³.
- Sindsdien hebben de lidstaten gezamenlijk, in nauwe afstemming met vertegenwoordigers van de Europese halfgeleiderindustrie en met de Europese Commissie, geïdentificeerd hoe Europa haar krachten kan bundelen om zo te profiteren van opkomende technologische kansen en nieuwe posities van wereldwijd leiderschap en marktkracht op te bouwen. In de periode rond november 2025 – januari 2026 zetten de mogelijk deelnemende lidstaten aan de *IPCEI-AST* elk een vrijblijvende interessepeiling uit aan de hand van een gezamenlijk ontwikkeld narratief. Deze kent als kernpunten⁴:
 - Megatrends zoals kunstmatige intelligentie, automatisering, veiligheid en duurzaamheid

¹ Mededeling van de Europese Commissie. Criteria voor de beoordeling van de verenigbaarheid met de interne markt van staatssteun ter bevordering van de verwezenlijking van belangrijke projecten van gemeenschappelijk Europees belang (2021/C 528/02), hierna ook: IPCEI Mededeling.

² Voor verdere achtergrondinformatie over IPCEIs zie mede de volgende bronnen: <https://www.bedrijvenbeleidinbeeld.nl/beleidsinstrument/i/ipcei>, <https://www.rvo.nl/onderwerpen/ipcei> en https://competition-policy.ec.europa.eu/state-aid/ipcei_en.

³ 'Opinion of the Joint European Forum for Important Projects of Common European Interest', als aangenomen door de vergadering op hoog niveau van het Joint European Forum voor IPCEI op 27 november 2024. Zie https://competition-policy.ec.europa.eu/state-aid/ipcei/joint-european-forum-ipcei/recommendations-other-deliverables_en

⁴ Het volledige narratief is beschikbaar op <https://www.rvo.nl/subsidies-financiering/ipcei/interessepeiling-ipcei-ast>

zorgen voor een fundamentele verandering in de maatschappij. De Europese halfgeleider-industrie zal een cruciale rol spelen in deze transformatie, mits we dringend een gezamenlijke en ambitieuze aanpak hanteren om deze marktkansen te grijpen.

- Hoewel de Europese halfgeleiderindustrie grote troeven heeft op bepaalde technologische gebieden, staat deze industrie ook onder druk. Halfgeleiders vormen steeds meer een belangrijk domein van wereldwijde geo-economische competitie, wat de noodzaak van Europese technologische soevereiniteit en een sterke positie op de wereldmarkt versterkt.
- Om deze diepgaande transformatie het hoofd te bieden, zal een potentiële *IPCEI* gericht op *Advanced Semiconductor Technologies (AST)* een noodzakelijke impuls geven aan de Europese halfgeleiderindustrie om te profiteren van opkomende technologische kansen en om nieuwe posities van wereldwijd leiderschap en marktkracht te verwerven.
- De potentiële *IPCEI-AST* dient een ambitieus en collectief antwoord te bieden op deze uitdagingen door zich te richten op zeer disruptieve technologische ontwikkelingen – *AI-chips* en *-accelerators*; fotonische *integrated circuits*; en *chipselets* en heterogene integratie/*advanced packaging* – en door een zeer innovatieve impuls te geven aan gebieden waarin Europa al toonaangevend is, namelijk: disruptieve sensoren voor autonomie; vermogenslektronica en disruptieve energiebesparende oplossingen; en *secure communications*. Om Europa als technologisch leider te positioneren, bestrijkt de potentiële *IPCEI-AST* alle vereiste stappen binnen de halfgeleiderwaardeketen, inclusief strategische *enabling technologies* (zoals bijvoorbeeld productiemachines).
- Om het succes ervan te verzekeren, zal de *IPCEI-AST* voortbouwen op de inspanningen die zijn geleverd via reeds bestaande EU-initiatieven, met name de proefprojecten, om industriële *R&D* en de eerste industriële inzet te versnellen.
- De *IPCEI-AST* zal als subdoelen kennen:
 - het overbruggen van de kloof tussen *lab* en *fab*;
 - het voorbereiden op de volgende generatie van halfgeleidertechnologieën;
 - de creatie van internationaal onmisbare Europese strategische *control points*;
 - de versterking van de weerbaarheid van het Europese ecosysteem;
 - het versterken van de koppeling met de eindmarkten;
 - het oplossen van marktfaalen.

1.3 Doel van deze interesse-uitvraag

De gezamenlijke activiteiten rond deze potentiële *IPCEI-AST* bevinden zich op dit moment in de ontwerpfase. Daarbij onderzoeken de lidstaten gezamenlijk en ieder afzonderlijk de haalbaarheid van een potentiële *IPCEI-AST*. Als onderdeel hiervan brengen lidstaten potentiële nationale projecten in kaart, die gezamenlijk met nationale projecten uit andere lidstaten een integraal project dienen te vormen. Het doel is om te komen tot een combinatie van projecten met een onderlinge samenhang en versterkend effect voor Nederland en voor Europa.

Ook dienen lidstaten in deze fase hun nationale budgetten te bepalen en beschikbaar te stellen. De kans dat de *IPCEI-AST* daadwerkelijk zal plaatsvinden is naar verwachting zeer groot. Om zeker te stellen dat de Nederlandse halfgeleiderindustrie deel kan nemen aan deze *IPCEI-AST*, heeft het Nederlandse kabinet 230 miljoen euro gereserveerd onder voorwaarde van parlementaire autorisatie. Naast voldoende commitment door andere lidstaten, hangt directe *IPCEI*-deelname door de industrie mede af van of de projecten aan gestelde *IPCEI*-criteria voldoen.

Met deze interesse-uitvraag beoogt het kabinet te inventariseren welke concrete projectideeën er leven bij de Nederlandse halfgeleiderindustrie en aanpalende industrieën voor actieve deelname aan het *IPCEI-AST*-ecosysteem.

Bedrijven die geïnteresseerd zijn in deelname aan deze *IPCEI*, hetzij met een direct *IPCEI*-project, hetzij in aansluiting op het *IPCEI*-ecosysteem, en die door het doen van concrete investeringen willen bijdragen aan de doelstellingen van dit initiatief, worden opgeroepen om hun belangstelling kenbaar te maken.

Het is van belang uw interesse nu kenbaar te maken. Doet u dat pas in een later stadium, dan is het waarschijnlijk niet meer mogelijk om nog onderdeel te worden van het geïntegreerde Europese project zoals dat op dit moment in verschillende lidstaten wordt vormgegeven. In deze fase verplicht u zich niet tot deelname aan een mogelijke Europese *IPCEI* dan wel tot het aangaan van financiële verplichtingen. Ook de rijksoverheid verplicht zich met deze oproep niet tot het aangaan van verplichtingen. De kosten die u maakt in verband met deelname aan deze interessepeiling worden niet vergoed.

1.4 Technologische scope van deze IPCEI: naar wat voor projecten zijn we op zoek?

De betrokken Europese lidstaten hebben in nauwe samenwerking en via uitgebreide consultaties met de Europese industrie gewerkt aan het identificeren van de meest veelbelovende domeinen waarin Europa, in potentie, mondiaal het onderscheid kan maken binnen de halfgeleiderindustrie. Daartoe zijn 7 technologiedomeinen geïdentificeerd die leidend zullen zijn voor deze interessepeiling en de verdere vervolgstappen:

- zeer disruptieve technologische ontwikkelingen:
 - *AI-chips* en *-accelerators*;
 - fotonische *integrated circuits*; en
 - *chipleets* en heterogene integratie/*advanced packaging*
- een zeer innovatieve impuls aan gebieden waarin Europa al toonaangevend is, namelijk:
 - disruptieve sensoren voor autonomie;
 - vermogenselektronica en disruptieve energiebesparende oplossingen;
 - *secure communications*.
- *enabling technologies* (waaronder productie- en testmachines, materialen, *electronic design automation* (EDA), etc.)

Een omschrijving van deze technologiedomeinen is te vinden op <https://www.rvo.nl/subsidies-financiering/ipcei/interessepeiling-ipcei-ast>.

In het bijzonder gaat onze interesse uit naar projecten op gebied van chipontwerp, advanced packaging, *equipment* en geïntegreerde fotonica.

1.5 IPCEI – Grote ontwikkelingsprojecten met een pre-commercieel karakter op basis van innovatieve technologie ('direct participant')

In deze interessepeiling worden drie verschillende typen projecten in kaart gebracht. Allereerst gaat het om directe IPCEI-projecten. De Europese Commissie kan goedkeuring geven om overheidssteun te verlenen aan belangrijke projecten van gemeenschappelijk Europees belang⁵. Om als directe participant deel te nemen aan een IPCEI, moet een project hoog innovatief zijn, aantoonbare Europese spill-over effecten hebben en aansluiten bij de gespecificeerde waardeketen. Het dient bijzonder groot in omvang of reikwijdte te zijn en/of een zeer aanzienlijke technologische of financiële risicograad te vertonen. Het ambitieniveau moet dermate hoog zijn dat zonder publieke financiering de projecten niet mogelijk zijn. Voor projecten die onderdeel zijn van een IPCEI mogen overheden, mits voldaan wordt aan de criteria uit de IPCEI-mededeling van de Europese Commissie en goedgekeurd door de Europese Commissie, meer steun geven dan binnen de gebruikelijke staatssteunkaders, tot maximaal 100% van de onrendabele top (financieringsgat).

Projecten in deze categorie moeten allereerst voldoen aan de algehele criteria voor IPCEI-AST projecten. Dit houdt in dat het project:

- hoogst (disruptief) innovatief is;
- binnen Nederland uitgevoerd zal worden;
- valt binnen de onder 1.4 vermelde technologiedomeinen;
- past binnen de reikwijdte van het centrale narratief van de IPCEI-AST;
- nadrukkelijk bijdraagt aan het versterken en toekomstbestendig maken van de halfgeleiderwaardeketen in Europa;
- een aanzienlijk technologisch en financieel risico kent;
- een zodanig hoog ambitieniveau kent, dat uitvoering zonder publieke middelen niet mogelijk zou zijn;
- nadrukkelijk de mogelijkheid en bereidheid biedt tot samenwerking met Nederlandse en verdere Europese bedrijven, inclusief mkb;
- aantoonbare *spillovers* levert (samenwerking en kennisdisseminatie);
- Ook een significante eigen bijdrage vanuit de indiener(s) bedraagt.

Daarnaast geldt specifiek voor deze categorie projecten:

- typische omvang onrendabele top (gevraagde overheidsbijdrage):
- 10 – 50 miljoen euro per bedrijf (ontwikkelkosten en initiële kosten tot *EBITDA* positief fase);
- projectduur: 2 t/m 7 jaar (ontwikkelingsfase + opschalingsfase tot grootschalige productie);
- een staatssteuntoets door de Europese Commissie is verplicht voorafgaand aan goedkeuring van de door Nederland aangemelde projecten, waarbij eisen worden gesteld aan onrendabele

⁵ Cf. voetnoot 1 Mededeling van de Europese Commissie. Criteria voor de beoordeling van de verenigbaarheid met de interne markt van staatssteun ter bevordering van de verwezenlijking van belangrijke projecten van gemeenschappelijk Europees belang (2021/C 528/02).

- top/*Funding Gap*-analyse, marktfalen en *spill-over*effecten;
- de nadruk ligt vooral op de 'eerste industriële toepassing'. Het eindresultaat dient een product te zijn dat – idealiter grootschalig – in de markt gezet is;
- er dient sprake te zijn van een aantoonbaar marktfalen;
- er wordt voldaan aan het *Do no significant harm*-criterium;
- Zo min mogelijk verstoring van de markt;
- partijen hebben duidelijke zichtbaarheid en een sterke rol binnen de *IPCEI AST-community* voor wat betreft *spill-over* effecten en samenwerking.

1.6 Aansluiting op het Europese IPCEI-ecosysteem

Naast directe deelname aan *IPCEIs* wordt via deze interessepeiling onderzocht hoe het bredere *IPCEI*-ecosysteem ondersteund kan worden in het verlengde van de genoemde 7 technologiegebieden. Voor middel- en kleine bedrijven kan een direct *IPCEI*-project uitdagend zijn, vanwege de stringente eisen en het tijdsbeslag dat gepaard gaat met het doorlopen van een Europees proces.

Deze interessepeiling is nadrukkelijk tevens bedoeld om mkb *start-* en *scale-ups* vooruit te helpen. Dat past bij de inzet om beloftevolle Nederlandse mkb-bedrijven grote stappen te kunnen laten zetten en zo toonaangevende nieuwe toepassingen te ontwikkelen. Welke vorm een eventuele regeling zal hebben, zal pas bekend worden wanneer tot een formele projectuitvraag overgegaan wordt.

Daarbij onderscheiden wij een tweetal categorieën: Samenwerkingsprojecten onderzoek & ontwikkeling, en Business geïntendeerde ontwikkelingsprojecten. Deze maken integraal onderdeel uit van *IPCEI AST*.

a) Samenwerkingsprojecten onderzoek & ontwikkeling

Naast de directe *IPCEI*-projecten zijn we ook op zoek naar samenwerkingsprojecten op gebied van onderzoek en ontwikkeling. Deze categorie is gericht op ondersteuning van (middelgrote) zeer veelbelovende onderzoek- & ontwikkelingsprojecten.

Projecten in deze categorie moeten allereerst voldoen aan de algehele criteria voor *IPCEI-AST* projecten. Dit houdt in dat het project:

- hoogst (disruptief) innovatief is;
- binnen Nederland uitgevoerd zal worden;
- valt binnen de onder 1.4 vermelde technologiedomeinen;
- past binnen de reikwijdte van het centrale narratief van de *IPCEI-AST*;
- nadrukkelijk bijdraagt aan het versterken en toekomstbestendig maken van de halfgeleiderwaardeketen in Europa;
- een aanzienlijk technologisch en financieel risico kent;
- een zodanig hoog ambitieniveau kent, dat uitvoering zonder publieke middelen niet mogelijk zou zijn;
- nadrukkelijk de mogelijkheid en bereidheid biedt tot samenwerking met Nederlandse en verdere Europese bedrijven, inclusief mkb;
- aantoonbare *spillovers* levert (samenwerking en kennisdisseminatie);
- Ook een significante eigen bijdrage vanuit de indiener(s) bedraagt.

Daarnaast geldt specifiek voor deze categorie projecten:

- Het eindresultaat kan een *proof of concept* of *prototype* zijn;
- Voor het project vindt verregaande samenwerking plaats tussen bedrijven en/of kennisinstellingen;
- typische *R&D* projectomvang subsidieaanvraag: 10 – 20 miljoen euro;
- typische *R&D* projectduur: 4 jaar, eventueel oplopend tot maximaal 7 jaar;
- projectleden zijn betrokken bij de *IPCEI AST-community* voor netwerken en zichtbaarheid.

b) Business georiënteerd ontwikkelingsproject

Met deze interessepeiling worden tevens voor bedrijven revoluerende vormen van steun onderzocht. Deze revoluerende middelen beogen een onrendabele top van een financieringsconstructie af te dekken, samen met private financiers, bijvoorbeeld via een Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM) of InvestNL. Dit kunnen bijvoorbeeld financieringsconstructies zijn die al dan niet in combinatie met subsidie, op basis van zachte leningen tegen gunstige voorwaarden, of andere steunvormen gerealiseerd kunnen worden.

Voor projecten in deze categorie gelden de meeste algehele criteria voor de *IPCEI-AST*, die ook in de andere categorieën van toepassing zijn. Dit houdt in dat het project:

- hoogst (disruptief) innovatief is;

- binnen Nederland uitgevoerd zal worden;
- valt binnen de onder 1.4 vermelde technologiedomeinen;
- past binnen de reikwijdte van het centrale narratief van de *IPCEI-AST*;
- nadrukkelijk bijdraagt aan het versterken en toekomstbestendig maken van de halfgeleiderwaardeketen in Europa;
- een aanzienlijk technologisch en financieel risico kent.

Daarnaast geldt specifiek voor deze categorie projecten:

- financiering op basis van revolverend karakter is van toepassing;
- nadruk ligt op ontwikkeling t.b.v. commerciële release. Eindresultaat van het project dient een marktgereed product te zijn;
- een onrendabele top zonder overheidssteun niet uit de Europese financiële markt gefinancierd kan worden;
- een project bevat minimaal 10 miljoen euro aan private investeringen;
- maximale overheidssteun 10 miljoen euro per project;
- Looptijd maximaal 7 jaar;
- projectleden zijn betrokken bij de *IPCEI AST-community* voor netwerken en zichtbaarheid.

Of categorie b. binnen het Europees getoetste *IPCEI*-kader dient te vallen, of dat zij onderdeel kan zijn van het ander Europees staatssteunkader, zoals de Algemene Groepsvrijstellingsverordening, zal parallel en aansluitend aan deze uitvraag onderzocht worden.

2. Proces: hoe gaat het in zijn werk?

Het proces om tot een *IPCEI Advanced Semiconductor Technologies* te komen, bestaat uit de volgende stappen:

Informatiebijeenkomst

Er zal een informatiebijeenkomst georganiseerd worden om toe te lichten wat het *IPCEI* instrument inhoudt, welke projecten geschikt zijn, waaronder grote en kleinere projecten en hoe het beoogde proces zal verlopen. Tijdens deze bijeenkomst heeft u gelegenheid om vragen te stellen aan EZ en RVO. De bijeenkomst zal begin december plaatsvinden. Zodra de exacte datum hiervoor bekend is wordt u hierover geïnformeerd via de website van RVO: <https://www.rvo.nl/subsidies-financiering/ipcei/interessepeiling-ipcei-ast>

1. Uw belangstelling kenbaar maken

U dient vóór 2 februari 2026, 17:00 uw belangstelling kenbaar te maken. Dat doet u door uw inzending te mailen naar IPCEI.AST@rvo.nl. Op de website <https://www.rvo.nl/subsidies-financiering/ipcei/interessepeiling-ipcei-ast> kunt u meer informatie vinden inclusief het formulier dat gebruikt dient te worden als onderdeel van de inzending.

Graag verzoeken we u de volgende ingevulde formulieren naar ons toe te zenden:

- Template projectplan interessepeiling IPCEI AST
- Begroting interessepeiling IPCEI AST
- Template Public Summary IPCEI AST

Hoe concreter deze formulieren ingevuld worden, hoe beter er bezien kan worden of het project in potentie past binnen de doelstellingen van deze IPCEI en de regelingen waar gebruik van wordt gemaakt. Daarmee kan een betere inschatting worden gemaakt van de kansrijkheid van deelname aan deze specifieke *IPCEI*.

2. Overleg met andere Europese lidstaten

De informatie in de voorstellen wordt na de sluitingsdatum beoordeeld op, onder andere, de aansluiting op de beoogde overkoepelende Europese *IPCEI Advanced Semiconductor Technologies*. Om tot een geïntegreerd Europees project te komen wordt met de ingeleverde informatie het gesprek aangegaan met andere lidstaten en bedrijven.

Op basis daarvan zullen onderling afgestemde projectuitvragen plaats vinden door de verschillende lidstaten, waaronder Nederland. Op dit moment is het streven dat dit begin 2026 plaats vindt.

In een vervolgstap zullen bedrijven, indien het ingediende voorstel goed aansluit bij de gestelde criteria, gevraagd worden te participeren in een of meerdere Europese matchmakingsbijeenkomsten die in het kader van de opzet van dit *IPCEI-AST*-ecosysteem zullen worden georganiseerd door de

coördinerende lidstaten en de Europese Commissie. Daarin kunt u potentiële samenwerkingspartners binnen andere deelnemende lidstaten vinden.

De exacte datum of data van deze matchmakingbijeenkomst(en) zal nog worden vastgesteld.

3. Indienen van een subsidieaanvraag en besluit daarover

Een oproep in de Staatscourant voor het indienen van een aanvraag (subsidieregeling) zal volgen wanneer er voldoende belangstelling is vanuit de industrie, voldoende potentieel aan de voor dit doel beoogde projecten en (voldoende) budget beschikbaar kan worden gesteld. Daartoe zal de te ontwikkelen subsidieregeling voor projecten op het terrein van IPCEI Advanced Semiconductor Technologies (IPCEI AST) worden opengesteld.

De subsidieaanvraag zal bestaan uit een gedetailleerde beschrijving van uw project met onderbouwde stukken, waaronder een financiële onderbouwing. Een mogelijk steunvoornemen voor uw project zal vooraf door de Europese Commissie op de geldende staatssteunregels worden getoetst. Elke lidstaat zal dat individueel en ongeveer gelijktijdig doen voor haar nationale projecten. Dit goedkeuringsproces bij de Europese Commissie vraagt capaciteit van bedrijven en duurt minstens enkele maanden en kan wel tot een jaar of langer in beslag nemen. Let wel, op dit moment kan nog niet aangegeven worden of zo'n Europese IPCEI er ook daadwerkelijk gaat komen.

Aansluitend volgt het goedkeuringsbesluit van de Europese Commissie welk steunbedrag een lidstaat maximaal per project kan toekennen. Dit zal worden opgevolgd door een nationale beschikking op grond van de hiervoor genoemde nationale subsidieregeling. Na ontvangst hiervan kunt u met uw project aan de slag. Vooralsnog wordt nagestreefd dat dit moment in de eerste helft van 2027 plaats zal vinden.

3. Toelichting

3.1 Voorwaarden en financiering

Wie kan zijn belangstelling kenbaar maken en informatie over zijn initiatief indienen?

Ondernemingen die in Nederland een project willen uitvoeren, kunnen informatie over hun initiatief indienen. Middelgrote en kleine ondernemingen worden nadrukkelijk ook uitgenodigd om hun belangstelling kenbaar te maken.

Voor de belangstelling in revolverende middelen tegen gunstige voorwaarden wordt verwacht dat het initiatief kenbaar wordt gemaakt samen met een Regionale Ontwikkelingsmaatschappij en/of met Invest-NL.

Wanneer starten en eindigen de activiteiten?

Om in aanmerking te komen voor subsidies mogen projecten nog niet gestart zijn. Interessant zijn projecten waarvan de zogeheten *final investment decision* nog niet genomen is, en die, mocht er een overheidsbijdrage voor beschikbaar gesteld kunnen worden, in de komende jaren hun *final investment decision* willen nemen en willen gaan starten met de realisatie van het project. Er bestaat een brede wens in Europa om de IPCEI Advanced Semiconductor Technologies snel te starten en tot meetbare resultaten te brengen. Geïnteresseerde partijen worden gevraagd in hun projectplannen nadrukkelijk aan te geven of de projecten aan deze criteria zullen kunnen voldoen.

Hoeveel kan de overheid bijdragen aan de eventuele directe IPCEI Advanced Semiconductor Technologies deelname (zoals bedoeld onder 1.5) en voor welke kosten?

- Met Prinsjesdag 2025 is € 230 miljoen gereserveerd op de begroting van het Ministerie van Economische Zaken onder voorbehoud van parlementaire autorisatie, waarvan ten minste € 30 miljoen met een revolverend karakter. De mate waarin dit bedrag volledig in wordt gezet, wordt pas besloten als duidelijk is wat het potentieel aan interessante projecten en de inpasbaarheid daarvan in de geïntegreerde Europese IPCEI is.
- De Europese Commissie zal een eventuele overheidsbijdrage in ieder geval op de volgende elementen toetsen⁶:
 - (1) De steun mag niet de projectkosten subsidiëren die een onderneming sowieso zou moeten

⁶ IPCEI Mededeling, cf. voetnoot 1. Zie ook een technische guidance die de Europese Commissie heeft opgesteld met nadere toelichting van de vereisten

maken, noch mag deze een vergoeding zijn voor het normale zakelijke risico van een economische activiteit. De verwezenlijking van het project dient zonder de steun onmogelijk te zijn of het project dient te worden verwezenlijkt in beperktere omvang of op beperktere schaal of op een andere manier die de van het project verwachte voordelen aanzienlijk zou beperken (2). Steun zal alleen als evenredig worden beschouwd indien hetzelfde resultaat niet met minder steun zou kunnen worden behaald.

- Indien er geen alternatief project is, zal de Commissie zeker willen stellen dat het steunbedrag niet hoger uitkomt dan het minimum dat voor het gesteunde project noodzakelijk is om voldoende winstgevend te zijn, doordat daarmee bijvoorbeeld een interne opbrengstvoet (*IRR*) kan worden behaald die overeenstemt met de sectorale of ondernemingsspecifieke *benchmark* of *hurdle rate*.
- Het maximale subsidiebedrag per deelnemer en per project zal worden bepaald aan de hand van de vastgestelde financieringskloof⁷ afgezet tegen de in aanmerking komende kosten. Indien dit door de analyse van de financieringskloof wordt gerechtvaardigd, kan de steunintensiteit oplopen tot 100% van de in aanmerking komende kosten.
- De begunstigde moet ook zelf investeren en risico willen lopen. Nederland ziet cofinanciering door de deelnemer als een vereiste.
- De in aanmerking komende kosten zijn de in bijlage 1 opgenomen kosten van de Mededeling van de Europese Commissie⁸. Een eventuele subsidie is in ieder geval geen subsidie voor het normale zakelijke risico van de activiteit.
- Een eventuele subsidie is in ieder geval geen prijssubsidie. *IPCEI* is namelijk niet bedoeld om continue steun over een langere periode te geven. Doel van *IPCEI* is om een 'kick start' te geven, bijvoorbeeld aan (bepaalde projecten in) een sector.
- Om te zorgen dat een breder aantal bedrijven gebruik van een potentiële *IPCEI*-AST-regeling kunnen maken bestaat het voornemen om het steunbedrag voor directe *IPCEI*-AST deelnemers te maximaliseren op € 50 miljoen per bedrijf, ongeacht het aantal in te dienen projecten.
- Projecten die op het moment van het kenbaar maken van belangstelling in het kader van deze call al zijn gestart, kunnen niet meer in het verdere traject meedoen.

3.2 Overwegingen of het zin heeft om aan een *IPCEI Advanced Semiconductor Technologies* deel te nemen

Als u zich aanmeldt in reactie op deze interesse uitvraag, vraagt u geen subsidie aan, maar maakt u uw belangstelling kenbaar. Ik zal dan ook (nog) geen besluit nemen om wel of geen subsidie toe te kennen. Mogelijke besluiten om subsidie te verstrekken volgen in een later stadium. Mocht u interesse hebben om aan een eventuele *IPCEI Advanced Semiconductor Technologies* mee te doen, dan worden hieronder enkele overwegingen geschetst. Deze kunnen u helpen om een beeld te vormen of het zinvol is om u aan te melden:

U moet voor het project aannemelijk kunnen maken dat:

- er voldoende vertrouwen is in de technische en economische haalbaarheid;
- er voldoende vertrouwen is dat de deelnemers hun eigen aandeel in de projectkosten kunnen financieren;
- het project zonder overheidsbijdrage geen doorgang kan vinden vanwege een financieringskloof, dit vereist voor directe deelnemers een gedetailleerde financiële onderbouwing van het project.

's-Gravenhage, 25 november 2025

De Minister van Economische Zaken,
namens deze,
E. Nijssen
Directeur-Generaal Bedrijfsleven en Innovatie

⁷ Met de financieringskloof wordt het verschil bedoeld tussen de positieve en negatieve kasstromen gedurende de levensduur van de investering, contant gemaakt op basis van een passende disconteringsfactor waarin het rendement tot uiting komt dat de begunstigde verlangt om het project uit te voeren, met name gelet op de daaraan verbonden risico's.

⁸ *IPCEI Mededeling*, – BIJLAGE 'In Aanmerking Komende Kosten', cf. voetnoot 1.